

ขยะเปลือกทุเรียนกว่า 600,000 ตันต่อปี สร้างรายได้ให้คนรับซื้อขยะหลายพันคน

“ชีวิตใหม่” ของเปลือกทุเรียน: สายโซ่การรีไซเคิลที่ถูกลมองข้าม

ห่วงโซ่มูลค่าที่ซ่อนอยู่ของเปลือกทุเรียนในประเทศจีน ซึ่งแม้จะเป็นเพียงขยะจากการบริโภค แต่กลับสามารถสร้างรายได้และหล่อเลี้ยงชีวิตของผู้คนจำนวนมากได้อย่างน่าสนใจ โดยเฉพาะในช่วงที่การบริโภคทุเรียนในจีนเติบโตอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ปริมาณเปลือกทุเรียนที่ถูกทิ้งเพิ่มขึ้นมหาศาล จนกลายเป็นวัตถุดิบสำคัญในอุตสาหกรรมรีไซเคิลและการแปรรูปวัสดุชีวภาพ

ในปี 2567 จีนมีการนำเข้าทุเรียนสดมากกว่า 1.5 ล้านตัน และเมื่อคำนวณจากสัดส่วนเปลือกที่คิดเป็นประมาณร้อยละ 40 ของน้ำหนักผล ทำให้จีนมีขยะเปลือกทุเรียนมากกว่า 600,000 ตันต่อปี ขยะเหล่านี้ถูกนำเข้าสู่กระบวนการคัดแยก รวบรวม และแปรรูป ผ่านเครือข่ายแรงงานระดับต้นทางหลายพันคน เช่น ผู้เก็บรวบรวมเปลือกทุเรียนจากร้านผลไม้และจุดทิ้งขยะในชุมชน มักเป็นแรงงานต่างถิ่นหรือผู้มีรายได้น้อยที่ทำงานในช่วงเวลาว่างคืนถึงรุ่งเช้า ตั้งแต่ผู้เก็บของเก่ารายย่อย ผู้รวบรวมวัตถุดิบไปจนถึงโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช

ในสถานีกกลางคัดแยกขยะชุมชน ช่วงเช้ามืด เปลือกทุเรียนที่เหลือจากการบริโภคถูกเก็บแยกเพื่อนำไปรีไซเคิล ขั้นตอนคัดแยกจำเป็นต้องคัดเปลือกที่ใหม่หรือมีเนื้อทุเรียนติดหนามากออก เพื่อให้คุณภาพของเปลือกสำหรับการแปรรูปยังคงดี

เปลือกเหล่านี้ถูกส่งไปยังโรงงานแปรรูปขนาดใหญ่และโรงงานปุ๋ยอินทรีย์ขนาดเล็กผ่านกระบวนการบด อบแห้ง และอัดขึ้นรูปเป็นผลิตภัณฑ์หลากหลายประเภท เช่น แผ่นวัสดุชีวภาพ กระถางต้นไม้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแผ่นไม้ไฟเบอร์บอร์ด ปุ๋ยอินทรีย์ และถ่านกัมมันต์ สะท้อนแนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และการใช้ประโยชน์จากของเสียทางการเกษตรให้เกิดมูลค่าเพิ่ม

ราคาซื้อขายเปลือกทุเรียนมักคิดตามน้ำหนัก แรงงานที่เก็บเปลือกสามารถมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ประมาณวันละ 100 หยวน หรือเดือนละประมาณ 3,000 หยวน ขณะที่ผู้รวบรวมรายกลางซึ่งเช่าโกดังเพื่อรับซื้อและกระจายวัตถุดิบ สามารถสร้างรายได้สุทธิประมาณเดือนละ 8,000 หยวน โดยอาศัยกำไรจากส่วนต่างราคาและปริมาณการซื้อขายจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการในห่วงโซ่นี้ยังเผชิญปัญหาหลายประการ เช่น การเน่าเสียของวัตถุดิบ การถูกกดราคา และการได้รับชำระเงินล่าช้าจากโรงงานปลายทาง

การรีไซเคิลเปลือกทุเรียนไม่เพียงลดปริมาณขยะในเมือง แต่ยังสร้างวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม การวิจัยทางเกษตรชี้ว่า หากสามารถจัดการกระบวนการรีไซเคิลและแปรรูปให้เป็นระบบ จะช่วยเพิ่มมูลค่าเปลือกทุเรียนได้มากขึ้น พร้อมสร้างงานและกระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่น

เรื่องราวของเปลือกทุเรียนเดือนให้เห็นว่า ของเหลือทิ้งจากการเกษตรที่ดูไร้ค่า อาจมีมูลค่าเชิงเศรษฐกิจที่ซ่อนอยู่ เปลือกทุเรียนที่ถูกทิ้งไป จึงไม่ได้จบชีวิตเพียงแค่งถังขยะ แต่ยังสามารถเริ่มต้น “ชีวิตใหม่” ในรูปแบบการรีไซเคิลและการสร้างรายได้จริง

แม้ว่าห่วงโซ่อุตสาหกรรมดังกล่าวจะดำเนินไปอย่างไม่เป็นทางการ ไม่มีสัญญาหรือระบบบริหารจัดการที่ชัดเจน แต่กลับสามารถขับเคลื่อนได้ด้วยความเชื่อใจและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขายในระบบพื้นฐานของสังคมเมืองจีน สะท้อนให้เห็นว่า เบื้องหลังการบริโภคสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอย่างทุเรียน ยังมีผู้คนอีกจำนวนมากที่พึ่งพา “เศษเหลือ” จากระบบบริโภคเพื่อสร้างรายได้และดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย แต่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจฐานรากและการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืนของสังคมจีนในปัจจุบัน

แปลและเรียบเรียงโดย สปช.ปักกิ่ง

แหล่งที่มา: <https://mp.weixin.qq.com/s/XHUKfpio2FuP-pmKPUhXNQ>

www.opsmoac.go.th/beijing

www.facebook.com/moac.beijing

